

Vesti SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUZENJA

Prekrški predpisov, o delu in soc. zavarovanju KAKO SE LAHKO IZOGNEMO KAZNIM

vložiti takoj, sicer ne bomo deležni ugodnosti, ki jo predvideva člen 162 kaz. zakonika. V prošnji moramo navesti vsebinsko prekrška in zapestila, da bi bili deležni ugodnosti, da prekršku zadostimo z odplačilom predpisane denarne globe.

Zavoda za socialno zavarovanje, ali pa tudi po poštni poštici. V obeh primerih pa mora priložiti sodniško potrdilo, da se sodni postopek I. stopnje še ni začel. Zavod za socialno zavarovanje sporoči prizadetim, da je bila njegova prošnja za upravno ureditev zadeve sprejeta, in da mora v roku 10 dni vplačati dolgovane zneske, istočasno zavod sporoči tudi sodišču (predur). Da je sprejel upravno potrdilo, Sodišče tako ustavi morebitni postopek.

KRONIKA Jutri mednarodna razstava cvetic

PRAZNOVANJE 25. APRILA. Za proslavo 15. obletnice dneva odpora misli tržaška občina nekatere ulice krstiti na imena tistih, ki so padli v osvobodilni vojni. To so Tržičani Reti, Pisoni, Čarčali in Ferluga. Dne 25. aprila bodo občinski občinski svet na slavnostno sejo, pri kateri bodo navzoči tudi najvišji zastopniki državnih oblasti.

meje. Po novi tarifi bo stal 3-minutni pogovor (meddržavna enota) med Trstom in Svico 600 lir. Doslej je takšen pogovor stal 845 lir.

OBNOVA OBRITVIC Dne 31. marca je potekel uradni rok za letno obnovo različnih občinskih licenc. Zato opozarjamo vse, da pazijo, da imajo v svojih obratih licenco in se tako izognejo morebitnim nevečnostim.

ROVCE VOLITVE NA UNIVERZI Na tržaški univerzi bodo v dneh 25., 26. in 27. aprila volitve v predstavništvo študentov. Ta organizem bo pozneje iz svoje srede imenoval novega tribunja. V določeni roku so študenti izvolili šest list (stranke), to je Intesa (katoliška), Liberi goliardi (laici demokrati), Adria (Slovinci), Goliardi nacionalne tradicionalisti (desničarski konservativci), RUA (raggrupamento univerzitarii autonomo) in UGI (levičariji).

PRVI TURISTI V TRSTU. Že pred velikonočnimi prazniki so se pojavili v tržaških hotelih prvi turisti, po večini iz Avstrije in Zahodne Nemčije. Po praznikih je prispelo veliko tujih turistov iz Jugoslavije. Vreme je bilo za praznike neprimerljivo, temperatura je bila nizka, pihal je burja. Tudi iz drugih delov Evrope, zlasti iz Francije, poročajo, da je bilo vreme med prazniki vprav zimsko.

POSLEDICE OSAMLJENJA »Čelo najbolj pošten mož lahko da nehoti neresečno izjavo. To velja zlasti glede predstavnika, ki ni imel nikdar veselja spuščati se v podrobnosti nekega vprašanja: glede predsednika, ki mu stoji njegov štib ter je osamljen, kar da bi bil ikona, in se strahovito razjaril, kakor hitro kdo podvomi v njegove nazore. (Iz komentarja ameriškega publicista Josepha Alsopa o Einsenhawerju, ki je trdil, da imajo Združene ameriške države še vedno vojaško premoč nad Sovjetsko zvezo).

POSPEŠITEV PROMETA MED TRSTOM IN AVSTRIJO

Od petega do sedmega maja bo na Dunaju vrsta študijskih posvetovanj med predstavniki tržaške in avstrijske trgovske zbornice. Pobudo za to so dali Avstrijci. Razen tega bodo razni avstrijski nemški gospodarstveniki imeli v Trstu vrsto predavanj o evropskem gospodarskem združenju. Veliko zadržanih je tržaška zbornica izrekala za sodelovanje avstrijskih državnih delavcev, da bodo s prvimi junijem letos opravile vse razlike in odmerjanju prevoznih na škodo Trsta in v korist severnoevropskih pristanišč. (Ag. Italia)

VZAJEMNO SOCIALNO ZAVAROVANJE DELAVCEV V SVICI

Od 1. maja dalje bo veljal sporazum med italijansko ustanovo INAM (Istituto Nazionale Assistenza Malattia) in švicarsko FLEL (Zveza švicarskih delavcev v gradbeništvu in v trgovini z lesom). Po tem sporazumu bodo družine italijanskih delavcev, ki so na delu v Sviči, deležne zdravniške oskrbe po vsej Italiji, in sicer pod pokroviteljstvom ustanove INAM. Italijanski delavci v Sviči bodo prispevali običajne davke na ta račun pri švicarski ustanovi FLEL. Najvišji prispevek (po številu družinskih članov v Italiji) bo znašal 22 švicarskih frankov na mesec.

TELEFONSKI RAZGOVORI MED ITALIJO IN SVICO CENEJŠI

Državno podjetje za telefonske usluže je sporočilo, da bodo od 1. maja letos v veljavi nove tarife za telefonske razgovore med Italijo in Svico. Tarife so različne po oddaljenosti posameznih mest od švicarske

VEČ ZEMELJSKEGA PLINA V ITALIJI

Državna ustanova za izkoriščanje ležišč petroleja in zemeljskih plinov (ENI) je leta 1959 pridobila 6,11 milijarde kub. metrov zemeljskega plina, prejšnje leto samo 5,18 milijarde.

NAŠE SOŽALJE

V Trstu je umrl Milan Stubelj, v Lanjentu Marija Lavrenčič.

TOKOVI DELOVNE SILE V SLOVENIJI

II. KAKO ŽIVJO BOSANCI V SLOVENIJI Slovenska gradbena podjetja morajo iskati delavce po Bosni in v sosednji Hrvaški. V prvih pomladanskih mesecih pa prihajajo tudi same od sebe skupine Medjumurcev, Ličanov, Bosanec in celo delavcev iz Dalmatinskega Zagorja na delo v Slovenijo. Še celo v Slovenskem Primorju, ki je znano po industrializiranju kot po osrednji Sloveniji, se morajo gradbena podjetja, n. pr. v Novi Gorici, že zatekati k delavcem iz Hrvaške in Bosne. Ti delavci iz drugih republik se kmalu privedejo novim, zanje drugačnim življenjskim razmeram v Slovenijo. Slovenska podjetja gredo delavcem iz južnih pokrajin na roko glede posebnih vrst prehrane, dajanja predurjem in podobnih olajšav, ki so pomembni za življenje sezonskih delavcev. V svoji govor pričnejo hrvatski in srbski delavci mešati slovenske besede, zamenjujejo svojo preprosto obleko, ki so jo prinesli s doma, z novimi oblekami in čevlji, kupljenimi v slovenskih trgovinah za konfekcijo in za obutev. Mnogi se vračajo vsako leto in postajajo ali stalni sezonski delavci ali pa se popolnoma prilagodijo slovenskemu okolju glede jezika, navad in spretnosti pri delu, da lahko zlezajo v tovarne in se poročijo z domačinkami.

sejanje italijanskih vrst žita, povečana uporaba umetnih gnojil in splošna mehanizacija kmečkega dela postavlja zahteve po čedalje večji strokovni in tehnični izobrazbi kmetijskih tehnikov. Kje so že za nami časi, ko je čepel tu pa tam na nekaterih srezkih načelstvih kak kmetijski strokovnjak ter po eden ali dva v velikih, strankarsko razdeljenih združenjih zvezah. Novemu modernemu kmetijstvu na velikih kmetijskih strokovnjakov, ki morajo biti seznanjeni z najnovjšimi dosežki v kmetijski najbolj naprednih državah. Gozdarstvo prav tako sprejema stotine gozdarjskih inženjrov in tehnikov, saj so se prejšnjim velikim državnim gozdovom pridružili tisoč in tisoč drugih hektarov po vojni podržavljenih gozdov, ki so bili last ne samo tujih, ampak tudi domačih gozdnih veleposelnikov. Vrh tega se čedalje bolj uveljavlja nadzor nad gozdovi kmečkih posestnikov. Gozdne uprave morajo vskladiti koristni skupnosti s koristimi zasebnih lastnikov, gozdna gospodarstva pa še bolj strokovno nadomestiti bisve zasebne trgovce z lesom pri sečnji in prodaji gozdnega bogastva.

SLOVENSKO LJUDSTVO: DELAVCI, KMETJE, USLUZBENCI Slovenci so potentakme, povedano v kratkih obrih in brez majhnih statičnih odstopkov, razdeljeni v tri velike poklicne skupine. Na prvem mestu so še daleč pred kmeti stalno zaposleni delavci v tovarnah, nato zasebni kmetje, ki jih je iz leta v leto manj in kmalo znatne vrste tehnikov in strokovnjakov z visoko, srednje in nižješolsko izobrazbo ali pa z dolgotrajno prakso v industriji; dalje uslužbeni javnih ustanov, plačani iz proračunskih sredstev v republikem, krajnem in občinskem proračunu. Slovenci kot sezonskih delavcev doma, v drugih jugoslovanskih republi-

BOLJŠE PLAČE INŽENIRJEV IN TEHNIKOV

Prva leta po vojni so številni slovenski inženjri in tehničarji seznanjeni s svojimi skušnjami neizkušeno tehnično vodstvo v številnih, novih industrijskih obratih v južnih jugoslovanskih republikah, zlasti v Bosni, Makedoniji in Crni gori. Za to svoje delo so prejeli boljše plače kot doma v Sloveniji, ker so živeli ločeni od družin in so bili za svoje prizadevanje delo nagradjeni še posebej. Vtem so se srbski, bosanjski, makedonski in drugi mladi inženjri naučili in poglabili svoje praktično znanje, v Sloveniji pa se je pojavilo v nekaterih panogah pomanjkanje strokovnega tehničnega osebja, ker so se deloma razširile stare tovarne, deloma pa je nastala vrsta novih. Prejemki inženjrov in tehnikov v Sloveniji so postopno rasli in so zdaj neprimerljivo višji kot pred leti, ker niso vezani kot nekdo na stalne plače, na tarifne pravilnike, ki so neke vrste plačilna lestevica za posamezna službena mesta v podjetjih, ampak so nagrajeni že v precejšnjem številu ali po de-

ITALIJANSKI GLAS o deželni avtonomiji

Zaradi nove vladne krize je nekoliko utihnula polemika o ustanovitvi avtonomne dežele Furlanija-Juljska krajina. Kljub temu je vprašanje na dnevnem redu: saj ga je omenil tudi zadnji predsednik Tambroni v svojem parlamentnem govoru pred besede popolnoma jasne, ko je dejal, da bo treba upoštevati posebne razmere v bodoči avtonomni deželi. Pri tem je po vsej verjetnosti mislil na poseben položaj Tržaškega ozemlja ter na splošne značilnosti Juljske krajine kot obmejne dežele, morda tudi na dejstvo, da živi tu močna slovenska manjšina. Na vse te okolnosti neprenehoma opozarjajo italijansko javnost nasprotniki ustanovitve avtonomne dežele, to so desničarji. Med temi razpolaganje z najmočnejšim tiskom liberalci; nasprotni deželni avtonomiji se še vedno kaže milanski »Corriere della Sera«, ki podpira »politico liberale«.

Gradenba dejavnost je v Trstu še vedno izredno živahna. Ne samo da nismo še popolnoma nadomestili trega, kar smo zamudili med vojno; potreba po stanovanjih se čuti tudi iz drugih razlogov. Med temi je prvi izjemno dosegljivo iz Istre, na drugi pa naraščajoče zahteve, ki jih postavljajo meščani pa tudi prebivalci na podeželju. Tako bi se tudi ljudje, ki že živijo v razmeroma udobnih starih stanovanjih, radi preselili v nova, res sodobna, ki jim nudijo večje ugodnosti. Danes postavlja človek vsekar večje zahteve, kakor v predvojnih časih glede opreme stanovanja in ureditve. Zanimivo je, da je leta 1950 statistika v Trstu pokazala, da je tedaj imelo samo 12% tržaških stanovanj kopalnico; danes si stanovanja brez kopalnice človek ne more več zamisliti.

Gradijo PREDVEM ETAZNA STANOVANJA Prav zaradi te težnje za udobnejši stanovanji so gradbeniki pripravili, da bo običajna gradbena konjunktura trajala še precej časa, to je tudi potem, ko se zadovoljivo izjemne zahteve, ki imajo svoj izvor v izjemnih okoliščinah, kakor je že omenjeno priseljevanje iz Istre. Podjetja še vedno gradijo iz spekulativnih namenov, to je gradijo stanovanja, ki jih potem prodajajo. Zanimivo je, da je danes prav malo primerov, da bi kdo gradil hišo, da bi potem oddaljal posamezna stanovanja najemnikom, pač pa gradijo gradbeniki stavbe z namenom, da prodajajo posamezna stanovanja v etažno svojino.

Štiri leta rotacijskega sklada Rotacijski sklad za financiranje gospodarskih podvigov na Trzškem in Goriškem stopa v svoje četrto leto. Sklad je bil ustanovljen z zakonom št. 908 z dne 18. oktobra 1955, vendar je bil odbor, ki določa o podeljevanju po svoj iz tega sklada, postavljen šele aprila naslednjega leta. Prvo posojilo je bilo podeljeno 19. junija 1956. Do konca februarja 1960 je odbor dovolil iz sklada 127 posojil, v skupni vrednosti 10.319.365.000 lir, od tega 59 posojil (7.440.275.000 lir) na Trzškem in 68 posojil (2.879.090.000 lir) na Goriškem.

Starijski sklad za finaniranje gospodarskih podvigov na Trzškem in Goriškem stopa v svoje četrto leto. Sklad je bil ustanovljen z zakonom št. 908 z dne 18. oktobra 1955, vendar je bil odbor, ki določa o podeljevanju po svoj iz tega sklada, postavljen šele aprila naslednjega leta. Prvo posojilo je bilo podeljeno 19. junija 1956. Do konca februarja 1960 je odbor dovolil iz sklada 127 posojil, v skupni vrednosti 10.319.365.000 lir, od tega 59 posojil (7.440.275.000 lir) na Trzškem in 68 posojil (2.879.090.000 lir) na Goriškem.

Socialni STRANKI

Neka francoska strokovna revija je objavila podatke o višini socialnih davkov v nekaterih evropskih državah in Ameriki. Kot merilno enoto so vzeli povprečno delavca iz industrijske stroke. Socialne davkove znašajo v primerjavi s povprečno plačo: v Zahodni Nemčiji 44,3%, v Belgiji 31%, v Franciji 51,5%, v Italiji 74%, na Nizozemskem 30,1%, v Vel. Britaniji 14%, na Švedskem 15,3%. V Združenih ameriških državah 20%. V državah, kjer je breme za socialne davkove preveliko, nadaljuje delodajalci nezadovoljstvo, vlada med delodajalci nezadovoljstvo, in sicer zaradi dejstva, ker se stalno delavca ne ravna po višini socialnih davkov, pač pa po plači oziroma mzdri, ki jo dejansko prejme; to se pravi z večjo vno delajo tisti delavci, ki prejemale višje plače in so kakorkoli bolje nagradjeni kakor tisti, ki so morda zavarovani za višje zneske, a prejemale nižje plače.



Splošna plovba - Piran ŽUPANČIČEVA ULICA 24 Telefon 51-70 Telex 03-122

Komercialni oddelek Ljubljana Telex 03-185 POMORSKI PREVOZI DOLGE IN OBALNE PLOVBE REDNA LINIJSKA SLUŽBA: JADRAN — ZDA — JADRAN Ladjedelnica gradi ladje do 2.500 BRT in vrši remonte

V Trstu še vedno mnogo gradijo Meščani silijo v nova, toda ekonomična stanovanja - Etažna svojina

Gradenba dejavnost je v Trstu še vedno izredno živahna. Ne samo da nismo še popolnoma nadomestili trega, kar smo zamudili med vojno; potreba po stanovanjih se čuti tudi iz drugih razlogov. Med temi je prvi izjemno dosegljivo iz Istre, na drugi pa naraščajoče zahteve, ki jih postavljajo meščani pa tudi prebivalci na podeželju. Tako bi se tudi ljudje, ki že živijo v razmeroma udobnih starih stanovanjih, radi preselili v nova, res sodobna, ki jim nudijo večje ugodnosti. Danes postavlja človek vsekar večje zahteve, kakor v predvojnih časih glede opreme stanovanja in ureditve. Zanimivo je, da je leta 1950 statistika v Trstu pokazala, da je tedaj imelo samo 12% tržaških stanovanj kopalnico; danes si stanovanja brez kopalnice človek ne more več zamisliti.

Gradijo PREDVEM ETAZNA STANOVANJA Prav zaradi te težnje za udobnejši stanovanji so gradbeniki pripravili, da bo običajna gradbena konjunktura trajala še precej časa, to je tudi potem, ko se zadovoljivo izjemne zahteve, ki imajo svoj izvor v izjemnih okoliščinah, kakor je že omenjeno priseljevanje iz Istre. Podjetja še vedno gradijo iz spekulativnih namenov, to je gradijo stanovanja, ki jih potem prodajajo. Zanimivo je, da je danes prav malo primerov, da bi kdo gradil hišo, da bi potem oddaljal posamezna stanovanja najemnikom, pač pa gradijo gradbeniki stavbe z namenom, da prodajajo posamezna stanovanja v etažno svojino.

Stanovalni trg je do neke mere že zasiten, kolikor gre namreč za velika stanovanja, ki se še težko odvajajo. Veliko je še povpraševanje po stanovanjih 2 — 3 sob. S tem dejstvom računajo tudi gradbeniki, ki se v zadnjem času vedno bolj omejujejo na graditev manjših stanovanj. S splošnega socialnega vidika je zanimiva tudi današnja splošna težnja meščanov, da bi prišli do lastnega stanovanja, to je, da bi si kupili stanovanje in da ne bi vse življenje bili odvisni od najemnine. Ni dvoma, da je prav uvedba etažne svojine mnogo pripomogla k temu razvoju. Poleg vsega so etažna stanovanja tudi cenejša, ker je pač gradnja majhnih stanovanjskih hiš razmeroma dražja, kakor so stanovanja v velikih stavbah.

RAJŠI NOVO STANOVANJE Razlika med najemninno in starih stanovanjih, ki zaradi prekinitve pogodbe iz katerih koli razlogov izgubi zaščito v smislu zakona, in najemninno in stanovanjih, je razmeroma majhna; tudi ta okolnost privlačuje prebivalce v nova stanovanja. Staro stanovanje s površino 60 kv. m., ki je izgubilo zaščito, stane danes v mestu okoli 20.000 lir na mesec, tako stanovanje in v novi stavbi se že dobis za 25.000 lir. Zato se stalovalci v primeru, da morajo izbrata med takimi stanovanjima, navadno odločijo za novo stanovanje. Zanimivo, da se v mestu pojavlja na vhodnih vratih starih stavb vedno več tablic: »Stanovanje se odda v najemo«.

GRADBENIKI, BANKE IN DRŽAVA »Danes so pač redki stanovniki, ki bi sami razpolagali s kapitalom, ki bi potreben, da si zgradijo lastno stanovanjsko hišo ali kupijo etažno stanovanje. Iz zagate jim pomagajo deloma gradbeniki, ki imajo sami na razpolago nekaj kapitala, deloma

banke oziroma država. Ko se gradbeniki odloči za zidavo, in ko si preiskrbi potrebno stavbno dovoljenje, zaprosi za sodelovanje agencijo, ki se bavi s prodajo stanovanj, ki so še le projektirana. Ako stanovalec neče imeti opravka z državo, ki posoja denar v smislu znanega Aldisijevga zakona za gradnjo neluksuznih stanovanj, se lahko obrne na banko, ki mu navadno posodi do ene tretjine vrednosti projektiranega stanovanja. Ostali dve tretjini mora v tem primeru imeti sam.

KOLIKO STANE STANOVANJE V TRSTU? Koliko pa stane danes povprečno stanovanje v Trstu, zgrajeno v večji

stanovanjski hiši? V zadnjih petih letih, to je približno od leta 1955 do danes, so se gradbeni stroški v Trstu povečali približno za 20%; nekateri gradbeniki trdijo, da se za več, to so povečanje stroškov gre v prvi vrsti na račun podražitve gradiva. Danes stane podjetnika zidarski mojster s socialnimi dajatvami vred že okoli 620 lir na uro. Med gradivom se je podražilo zlasti betonsko železo, in sicer v času jeclarske stavke v Ameriki. Evropa je med tem časom prodala velike količine železa in jekla v Ameriko.

Povprečno računajo, da stane kvadratni meter stanovanjske površine v mestu 60.000 lir, nekoliko bolj od središča, to je v Rojanu, pri Sv. Ivanu, Rocolu itd. pa okoli 55.000 lir. Dvosobno stanovanje s površino 58 kv. m stane v mestu okoli 3.700.000 lir, s površino 64 kv. m 3.900.000 lir, trosobno stanovanje površino 78 kv. m 4.800.000 in štirisobno stanovanje s površino 93 kv. m 5.500.000 lir.

CENTRALNA KURJAVA CENEJŠA Glede notranje ureditve stanovanj naj omenimo, da se graditelji večjih stavb odločijo navadno za instalacijo centralne kurjave (iz enega središča za vso stavbo) in ne za avtonomno etažno kurjavo za vsako stanovanje posebej. Ta rešitev ogrevanja je najcenejša, kakor uč izkušnja, še posebno, ako je kurjava na nafto. Tako na primer je stala letos kurjava 80 stanovanj v stolpnici na nafto 1.200.000 lir, kar pade povprečno 15.000 lir na stanovanje. Kurjilo so pet mesecev od novembra do marca in porabili 63 ton nafte, ki stane 13.300 lir tona.

Kultura in življenje

PROSVETNA PEDAGOGSKA SLUŽBA V SLOVENIJI NOVO DELO TRZASKEGA SKLADATELJA V Ljubljani Filharmoniji so prejšnji teden izvajali novo delo tržaškega skladatelja Pavla Merkurja. Ljubljanska kritika je Merkurjev »Concertino« zelo pohvalno ter pohvalila skladateljev izraziti glasbeni talent.

NOV HRVASKI KULTURNI TEDNIK Društvo hrvatskih književnikov bo začelo izdajati konec tega meseca nov kulturni tednik »Telegram«. Glavni urednik bo Fudil Hadžič. Hrvaska kulturna javnost bo novi časopis gotovo sprejela z zanimanjem.

ZA PRAVILNO IZBIRI POKLICHA Hvalevreden je nov ukrep slovenskih šolnikov, da bodo na vseh osemletkah v Sloveniji izbrali povprečnik, ki naj bi še posebej skrbel za pravilno usmerjanje otrok pri izbiri poklicev. Tako bo mladina pravočasno poučena in bo lahko pravilno in smotrno izkoristila svoje zanimanje in znanje.

KARDELJEVA KNJIGA V FRANCOŠCINI. Knjigo Edwarda Kardaža »Problèmes de la politique na valise« je objavilo v francoskih založništvo »Nef de Paris« pod naslovom »Les Problemes de la politique socialiste à la campagne«. Kakor znano obravnava pisec v rjev nazor kmetijstva v Jugoslaviji in socialne odnose na deželi.

DANTEJEV PEKEL TRIKRAT V SLOVENSČINI. V Argentini je dr. Tine Debeljak prevedel Dantejev pek. iz Božanske komedije. Prevedu je dodana tudi razlaga. Kakor smo že svoj čas naznanili, je Pekel prevedel tudi A. Gradnik, pred njim se dr. Josip Debevec; tretji spev Dantejevega Pekla je prevedel Oton Zupančič.

NOVA ZBIRKA Državna založba Slovenije je začela izdajati novo zbirko »Kioski«, ki naj bi bila namenjena čim širšemu krogu občinstva. Knjige bodo brošurane in lepe poceni. Do sedaj sta izšla dve deli: M. Seložov »Človekova usoda« in T. Dürrenmatt »Sodnik in njegov rabelj«. Državna založba Slovenije misli z zbirko »Kioski« širiti med ljudstvom izbrano čtivo, ki bi bilo tudi glede cene vsakomur dostopno.

»OD BACHA DO SOSTAKOVIČA« Pred kratkim je izšla pri Cankarjevi založbi nova knjiga, ki bo zanimala predvsem glasbenike in umetnike, in sicer »Od Bacha do Sostakoviča« s podnaslovom »Razgledi po simfonični tvornosti zadnjih treh stletij«. Napisal jo je Lucijan Marija Škerjanec. Knjiga je zelo dobrodošla, saj so tvorstne izdaje pri nas zelo redke.

Multiple advertisements for hotels (Jelovica Bled, Hotel Bled), travel services (Splošna plovba - Piran), and other businesses (A. BRANDOLIN, A. POŽAR, SILA JOŽEF, L'UNION).

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki so se cene pšenice v zadnjem tednu nekoliko dvignile zaradi precejšnje povišave. Tudi za koruzo je bilo veliko zanimanje, vendar se cene zaradi velike razpoložljivosti s tem blagom niso znatno izpremenile. Riz je izboljšal svoje kvotacije. Otrubi so se podražili zaradi premajhne razpoložljivosti. Za seno ni zanimanja, zaradi tega so cene sena kakor tudi slame padle. Proizvodnja masti se je povečala; cene nadalje padajo. Nasprotno se cene mečkera sira, zlasti vrste provolone, zvišale. Cene olivnega olja so ostale neizpremenjene. Cene semenke olja so popuščile, dočim so se cene olja iz zemeljskih lešnikov zvišale za približno 500 lir pri stot. Trg s kvasno živino je uravnotežen. Debeli prašiči so se pocenili. Živalstvo je trgovanje s sadjem in zelenjavo. Na trgu s vinom ponudba prekaša povpraševanje; najbolj se prodaja namizno vino, vendar so prodane količine manjše kot druga leta v tem času.

SLADKOR

TRST. Francoski sladkor drobnega zrna v papirnatih vrečah proti takojšnjemu pošiljki 66-66,50 lire kg. fco Ventimiglia. Angleski sladkor fine granulirani v vrečah iz jute proti takojšnjemu vkrcanju 40 funtov šterlingov za tono cif. Trst. Angleski sladkor SMX 39/10 funta šterlinga pod istim pogojem. Mehski in kubanski sladkor drobnega zrna v bombažastih vrečah proti takojšnjemu vkrcanju 94 dolarjev za tono cif. Genova.

POPER

TRST. Navajamo cene popra v šilingih za cwt. cif. Trst: Malabar proti vkrcanju v aprilu 490, proti vkrcanju v maju 500, proti vkrcanju v juniju 510; Tellicherry "garbled" proti vkrcanju v aprilu 500; Tellicherry proti vkrcanju v maju 510, proti vkrcanju v juniju 520; Tellicherry extra bold proti vkrcanju v aprilu 510, proti vkrcanju v maju 520, proti vkrcanju v juniju 530. Sarawak beli proti vkrcanju v aprilu 480, Sarawak special črni London quality proti vkrcanju v aprilu-maju 480.

ZITARICE

CREMONA. Mehka pšenica srednje vrste 6700-6800 lir stot; pšenična moka tipa "a" 8000-8200, tipa "b" 7700-7900; otrubi 3600-3700; koruzna moka fina 5500-5700, srednje vrste 5200-5400, navadna 4400-4600. VERCELLI. Neoluščeni riz: Pierrot 5400-5600; Ballilone 5500-5800; Riccarolo 5100-5400; Ardizzone 5400-6000; G. Rossi 6300-6500; Maratelli 5600-6000; R. B. 5800-6500; Rizzotto 5100-5900; Razza 77 5500-5900; Sesia 5600-6000; Arborio 5900-6400. Oluščeni riz: navaden 9700-10000; Ballilone 9800-10000; Pierrot 9600-9900; Ardizzone 10.200-10.500; Maratelli 10.700 do 11.100; Rizzotto 10.800-11.200; Razza 77 11.500-11.700; R. B. 11.600-12.000; Arborio 12.500-13.000.

ZIVINA

LUGO. Živina za rejo: krave 300 do 330.000 lir par; breje krave 330-450.000 par; krave s teletom 450-550.000 par; volji 450-600.000 par; junci in junice 2-3 let stari 360-430.000 par; breje krave presvencne 200-240.000 glava; teleta 2 stota teška 100.000 lir glava; mlazne krave 180-240.000 lir glava. Klavna živina: volji 6 stotov težki I. 265-340 lir kg, II. 250-270; krave 6 stotov težke I. 250 do 325, II. 225-250; junci 5 stotov težki I. 340-415, II. 310-340; telčki 450-540; prašički do 25 kg 350-400, nad 25 kg 320 do 350; suhi prašički 290-325; debeli prašički 100-150 kg 250-260, nad 150 kg 260 do 275; vprežni konji 180-250 lir kg ali 100-150.000 lir glava; konji za zakol I. 220-240 lir kg, II. 180-200; žrebeta za zakol 400-450; vprežni osli 60-90.000 lir glava; osli za zakol 140-160 lir kg.

KRMA

MANTOVA. Seno majske košnje z namakanega travnika 2000-2100, II. košnje 1900-2000, III. košnje 1800-1900; detelja I. košnje 1500-1600, II. košnje 1400 do 1500; pšenična slama stlačena 1100 do 1150; kombinirana krma za mlazne krave 5150-5250; kombinirana krma za pitanje prašičev 5150-5250; koruzne pogache 4250-4350 lir stot.

PERUTNINA

LODI. Prvovrstni piščanci živi 950 do 970 lir kg, zaklani 1000-1100; žive kokoši 630-700, zaklane 800-950; purani I. 680-730, II. 550-600; pure I. 900-1000, II. 700-750; pegatke 1100-1300, II. 850-920; race I. 480-550, II. 450-520; gosi I. 500 do 520, II. 380-420; golobi I. 1000-1200, II. 900-1000; zajci I. 550-640, II. 440 do 460; piščeta 80-90 lir.

VALUTE V MILANU

| | 12-4-60 | 19-4-60 |
|-----------------|---------|---------|
| Dinar (100) | 85,00 | 88,00 |
| Funt šter. | 5675,00 | 5675,00 |
| Napoleon | 4375,00 | 4375,00 |
| Dolar | 612,25 | 622,15 |
| Francoski fr. | 125,90 | 126,05 |
| Svcarski fr. | 143,45 | 143,47 |
| Avstrijski šil. | 23,89 | 23,90 |
| Funt šter. pap. | 1750,50 | 1748,25 |
| Zlato (gram) | 707,00 | 708,00 |

BANKOVCI V CURIHU

| 19. aprila 1960 | |
|------------------------|--------|
| ZDA (1 dol.) | 4,33 |
| Anglija (1 funt šter.) | 12,15 |
| Francija (1 fr.) | 87,50 |
| Italija (100 lir) | 69,50 |
| Avstrija (100 šil.) | 16,65 |
| CSR (100 kron) | 15,50 |
| Nemčija (100 DM) | 103,90 |
| Belgija (100 fr.) | 8,65 |
| Svedska (100 kron) | 83,75 |
| Nizozemska (100 fl.) | 114,95 |
| Spanija (100 pezeta) | 7,15 |
| Argentina (100 pezova) | 5,15 |
| Egipt (1 funt šter.) | 8,50 |
| Jugoslavija (100 din.) | 0,58 |

MLEČNI IZDELKI

LODI. Cajno maslo 720-730; maslo iz smetane iz lombardskih sirarn 660 do 670; maslo iz smetane krajevne proizvodnje 670-680, maslo II. 600-610, III. 570-580; emiljski sir majske proizvodnje 1957 840-860 lir kg, majske proizv. 1958 790-810; grana majske proizvodnje 1958 770-800; zimske proizvodnje 1958 59 710-730, majske proizvodnje 1959 650 do 690; zimske proizvodnje 1959-60 560 do 600; grana I-130 dni star 475-490, grana 30-60 dni star 490-510; sbrinz svež 490-500, postan 550-600; emmental svež 560-580, postan 620-650; italic svež 415 do 425, postan 470-490; stracchino svež 300-310, postan 380-400; gorgonzola svež 280-300, postan 510-540; taleggio svež 350-360, postan 450-480. Pastoriziran sir v skatlah (svcarski tip) 150-180 lir skatla s 6 sirčki.

JAJCA

LODI. Sveža prvovrstna jajca 24-25 lir jajce, II. 22,5-24,5; navadna jajca 22-24; sveža inozemska 17-22, konsev. virana 17-21.

OLJE

FIRENZE. Olivno olje extra do 1% kisline 670-690, do 1,50% kisline 630-670, do 2,50% kisline 580-630, do 4% kisline 530-580; retificirano tipa "A" 510 do 520, tipa "B" 420-430; prvovrstno semenko olje 343-345; olje iz zemeljskih lešnikov 388-392 lir kg.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Suh česen 40-60 lir kg; špargeljni 240-480; karčofi 20-40 lir komad; korenje 72-144 lir kg; cvetača 60-120; čebula novega pridelka 54-84; koromac 24-48; cikorija 60-200; krompir Bintje inozemski 44-45, Majestic 33-37; nov krompir 100-115; grah 108-216; paradizniki s Kanarskih otokov 420-600; por 36-80; Peteršilj 96-216; zelena 60-100; špinaca 60-120; bučice 96-168. Jabolka navadna mešana 36-84; Delicious extra 114-144; Delicious I. 78 do 108, Morgenduff I. 84-108; nešljje extra 180-288, navadne 108-156; hruske extra 132-158, I. 120-132; pomaranče navadne 90-108; rdeče pomaranče 144-180; prvovrstne limone 120-150; navadne limone 96-120 lir.

GRADBENI MATERIAL

FIRENZE. Cement tipa "500" 765 lir stot, tipa "350" 655; gašeno apno 490

do 550; živo apno 4500-5400 lir kub. m; gramoz in pesek 700-900 lir kub. m; polna opeka tipa UNI 26x13x6 cm 9000 do 10000 lir 1000 opek; dvoprekatni votlaki 26x13x6 cm 8500-9000; šestpreklatni votlaki 26x13x8 cm 9000-10000; dvoprekatni votlaki za zunanje stene 26x26x13 cm 30-31.000; večpreklatni votlaki istega formata 30-31.000; strešniki marsejskega tipa, 15 strešnikov na kv. meter, 5 kg teški 20-21.000 lir.

VINO

CASELA MONFERRATO. Črno namizno vino 9-10 stopinj 4500-4900 lir hl; 10-11 stop. (star pridelok) 5000-5300; belo vino 10-11 stop. 6300-6600; Barberato 11-12 stop. 6000-6800; Barbera 12-13 stop. 7400-7600; Barbera extra 13-14 stop. 8600 do 9000; Freisa sladko 7000-7800; Freisa navadno 6500-7400; beli moškat extra 10.600-12.300; Malvajzia črno 9600 do 9800; Dolcetto 7600-8700 lir.

KAVA

MILAN. Santos Superior 1350-1360 lir kg; Santos extra prime 1360-1380; Santos Fancy 1380-1400; Parana extra prime 1350-1370; Bahia superior 1300-1320; Pernambuco 1300-1330; Rio NY 5 1270 do 1290; Victoria NY 5 1220-1240; Colombia Medellin 1500-1520; Ecuador 1330-1350; Venezuela oprana 1470-1490; Peru naravna 1310-1330; Salvador superior 1450-1470; Guatemala oprana 1500 do 1520; Honduras naravna 1320-1340; Haiti naravna XXX 1360-1380; San Domingo Ocea 1480-1500; Portorico 1570 do 1610; Kongo naravna 3A 1130-1190; Uganda Robusta 1160-1180; Gimmia 1200 do 1300; Harrar 1350-1370; Kenya A 1590-1610; Giava Robusta 1360-1370; Ho-deidaj 1440-1460.

CAJ

MILAN. Ceylon Orange Pecoe 1700 do 1900; Formozza Orange Pecoe 1450 do 1600; Broken Ceylon 1550-1850; Broken India 1450-1900.

KAKAO

MILAN. Accra 670-700; San Thome 730-740; Bahia 680-690; Guayaquil Arriba 810-830; Trinita Plantation 850-870; kakao v prahu 680-720.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Pritožbe proti oskrbi bolniških blagajn

Ravnatelj pokrajinske kmetijske bolniške blagajne je te dni v posebnem pismu postavil smernice za pripravo glede obveznega bolniškega zavarovanja neposrednih obdelovalcev zemlje. Iz tega pisma bomo navedli le glavne določbe. Ako bi pri naših članih se obstajale kakšne nejasnosti, jih vabimo, naj se zgledajo v uradih Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov v Trstu (Ulica Geppa 9, pritličje), kjer jim bomo radi dali zaželeno pojasnila.

Nekako v drugi polovici aprila se je vreme na Trškem kakor tudi na Goriskem poslabšalo in pričela je pihati burja, ki je zlasti na Trškem napravila mnogo škode, ker sadje cvete. Veter je močno izsušil zemljo na Krasu pa tudi v Bregu in kmetje čakajo zaman na dež.

BURJA BRUSI

Uradni vestnik (Gazzetta Ufficiale) z dne 16. aprila je objavil ministrski odlok, s katerim je bilo v februarju sklenjeno, da morajo imeti vozila na živalsko vprego posebno tablico iz aluminija. (Davek na vozila so kmetje plačevali tudi doslej, vendar do nekatere določbe nove). Tablica, ki mora biti pritrjena na vsako vozilo, meri 90x43 milimetrov (9 cm x 4,3 cm), bo hkrati vozniku v potrdilo, da je bil davek na vozilo za tisto leto plačan. Cena tablic je različna, pač po kakovosti vozila; nekatera vozila plačajo manj, druga več. Tablice imajo naslednje cene: 125 lir, 250, 500, 1000, 2000 in 4000 lir. Tablice izdelujejo slepci, ki so organizirani v Zvezi italijanskih slepcev. Zveza odstopi tablice posameznim pokrajinskim upravam po državi, in sicer po ceni 40 lir kos.

TABLICE ZA KMEČKA VOZILA

Prizadeva, naj se v posebnem pismu postavijo smernice za pripravo glede obveznega bolniškega zavarovanja neposrednih obdelovalcev zemlje. Iz tega pisma bomo navedli le glavne določbe. Ako bi pri naših članih se obstajale kakšne nejasnosti, jih vabimo, naj se zgledajo v uradih Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov v Trstu (Ulica Geppa 9, pritličje), kjer jim bomo radi dali zaželeno pojasnila.

SETEV HIBRIDNE KORUZE

Kmetijski strokovnjaki s mnenja, da ne smemo za setev uporabljati lanskih posevkov hibridne koruze, ker se hibridne sorte koruze že v enem letu izrodijo. Zato je treba nabaviti novo seme. Za en hektar potrebujemo povprečno 60 kilogramov semena. Njive, ki smo jih namenili za koruzo, pogojimo s približno 250-300 stotov hlevskega gnojza za hektar. Razen tega zaorjemo pred setvijo ali temeljito zabranamo še 500 - 600 kilogramov umetnega gnojila nitrofoskala 2:14:25 ali 4:14:25 na hektar.

SREDNJA KMETIJSKA SOLA V LJUBLJANI

Upravni odbor zadrudne zveze za ljubljanski okraj je sklenil ustanoviti srednjo kmetijsko solo za ljubljanski okraj. Slovenija je imela doslej samo srednjo kmetijsko solo v Mariboru; poleg te posluje več dvoletnih sol. V Mariboru bodo zdaj ustanovili še višjo kmetijsko solo.

KOSTANJEVI NASADI V BOSNI

Na pobudo inš. Sušiča, ki je kot strokovnjak tudi dopisni član italijanske znanstvene akademije, so v Bosanski krajini pričeli gojiti žlahtni kostanji. Zgraditi nameravajo tudi tovarno tanina, ki bo uporabljala kostanjev les. V naših krajih je bolezen skoraj popolnoma izkoreninila kostanji, ki daje dober sad pa tudi dober les.

PRIDELEK RIZA V ITALIJI

V preteklem letu so v Italiji pridelali 7 milijonov 121.000 stotov riza (v letu 1959 7 milijonov 48.000 stotov). Povprečni hektarski donos je znašal 52,4 stota, to je približno toliko kakor v preteklih letih. Površina posejana z rizem je bila lani nekoliko večja in je dosegla 136.000 ha (leta 1958 134.242 ha). Največji pridelek so dosegli v pokrajini Verelli, sledijo Novara, Pavia, Milan, Ferrara, Alessandria, Bologna, Rovigo, Mantova, itd.

FRIDOBIVANJE ALKOHOLA IZ VINA

Ministrstvo za finance sporoča, da bo znizalo proizvodni davek na alkohol in žganje, in sicer v razmerju

intermercator

TRST Ulica Cicerone, 10 Tel. 38-074

UVOZ IN IZVOZ RAZNOVRSTNEGA BLAGA PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE LA GORIZIANA

GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-45 - GORIZIA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

Trans-Trieste dei F.lli Carli & C.

Società in nome collettivo

TRISTE-TRST, V. Donata 3 - Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAZA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.

IZVAZA: vse proizvode FIATove avtomobilske industrije in rezervne dele • Vse vrste gum tovarne CEAT in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

IMPEXPORT

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

TRST, Ulica Cicerone 8

Tel. f. 38-136 - 37-725

Oddelek za kolonialno blago

Ul. del Bosco 20 - Tel. 50010

Teleg.: Impexport - Trieste

Transadria

IMPORT - EXPORT

vseh vrst lesa, trdih goril in strojev za lesno industrijo

TRST - Sedež: ul. Cicerone 8/II - Telefon: ul. Cicerone 80214

JUGOLINIJA RIJEKA

Poštanski pretinac 379; Telex 02526; Telefoni 26-51, 26-52, 26-53, 27-02

Trideset i četiri brza i moderna broda s 220 000 tona nosivosti i 480 putničkih mjesta, plave, u linijijskoj službi, na potezu od Buenos Airesa do Jokohame. Naši brodovi polaze iz Jadrana i dotiču više od stotinu luka: Sjeverne Afrike, Španjolske, Francuske, Portugala, Sjeverne Evrope, Sedinjenih Država Amerike, Južne Amerike, (Brazilje, Urugvaj, Argentine), Levanta, Irana, Iraka, Malaje, Indonezije, Hon Konga, Sjeverne Kine, i Japana.

Prihvaćamo terete za luke Skandinavije, Velikih jezera Zapadne Afrike i Južne Koreje.

Poblizje obavijesti dobit četa kod našeg zastupnika u Trstu "NORD ADRIA", V. Bertoluzzi & Co. Piazza Duca degli Abruzzi 1 - Tel. 37-814, 29-829

30. IV - 15. V.

Medjunarodni proljetni Zagrebački veselaj i izložba

PORODICA I DOMAĆINSTVO 1960

ZAGREB

Ekskluzivni zastopnik za Trst Super Scooters 125-150-175 cc

Lambretta

Modeli 48 - motorni tricikl 175

Originalni nadomestni deli in prtilnice, motorji za čolne čolni iz plastične mase

FILOTECNICA GIULIANA - TRST

Via Imbrant, 16 - Tel. 26-613

Delavnica: Via Valdicentro, 30 - Tel. 38-222

VISTA

TRST, Ul. Carducci 15, tel. 29-656

Bogata izbira naočnikov, daljnogledov, šestil, računal in potrebnih za višje šole, toplomerov in fotografskega materiala.

29 IV - 8 V 1960

XXVII MEDNARODNI KMETIJSKI SEJEM NOVI SAD

Vespa

Edina ekskluzivna prodajna Agencija v Trstu

Ul. S. FRANCESCO 44-46

Takojšnja izročitev vseh vrst Vespa modela 1960 z nemudno spedičjo v Jugoslavijo.

Največja izbira vseh vrst železnih in obnovljenih Vespa po zelo nizki ceni. - Edina zaloga originalnih nadomestnih delov Piaggio.

MOBILI MADALOSSO

Trst - Trieste, ul. xxx Ottobre

vogal ul. Torrebianca, tel. 35-740

Pohištva - dnevne sobe - oprema za urade - vozički - posteljice

RAZSTAVE: UL. VALDIRIVO, 29 - UL. F. FILZI, 7

F.lli AVANZO

Trst, Corso Italia 8

Telefon 38-016

UVAZA:

VSAKOVRSNI LES - CEMENT IN GRADBENI MATERIAL - MESO IN ŽIVINO

IZVAZA:

TEHNIČNI MATERIAL - RAZNE STROJE

TEKSTIL - KOLONIALNO BLAGO

POSREDUJE PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

AVTOPREVOZ Cunja Rihard

TRST

Strada del Friuli 289

telefon 35-379

Osebnih in tovarnih prevozov za tu - in inozemstvo

Honkurnostna cena

Šizite „GOSPODARSTVO“

„SILLA“

COSSI ALFONZ

UVOZ LESA

GORICA

Ulica Duca d'Aosta 17

Tel. 34-36